

Í kvöld kl. 18.30 okkara tíð verður samkoma á Ráðhúsinum í Keypmannahavn.

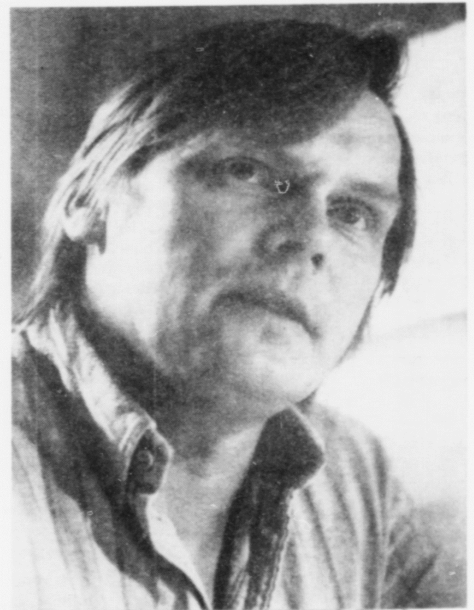
Á hesi samkomu fer nývaldi forseti Norðurlanda ráðsins, Anker Jørgensen, at handa Róa Paturssoni bókmentaheiðursløn ráðsins og íslenska tónaskaldinum Hafliða Hallgrímssyni tónlistarheiðurslønina.

Heiðurslønirnar eru 75.000 kr. og hava verið tað øll árin, ella frá 1962 og 1965. Talan er nú um at tvífalda krónutalið, so heiðurslønirnar verða 150.000 kr. Hetta er ikki annað enn rímligt. Í øllum førum er stórus munur á 75.000 krónum í dag og í 1962.

Sum tað skilst, ætlar nevndin, sum avger, hvør skal hava bókmentaheiðurslønina, at haa fundin í 1988 her í Føroyum.

Í sambandi við handanina í dag, hevur Malan Simonsen, sum umboðaði Føroyar á dómsnevndarfundinum í Reykjavík í januar, skrivað grein um hinar tiggju bøkurnar, sum vóru innstillaðar til heiðurslønina í ár.

Rói Patursson fær í kvöld bókmentaheiðursløn Norðurlandaráðsins fyrri yrkingasavnið »Likasum«.

Hinar norðurlendsku bøkurnar

— Serliga vart við seg gjørdur yrkingasøvnini og skaldsøurnar hjá konum

Í ár vóru ellivu bøkur lagdar fram fyrri bókmentavirðislønarnevndina — tvær úr hvørjum landi Danmark, Noreg, Svøríki og Ísland og ein úr Føroyum. Hetta eru allar framúrskarandi góðar bøkur, hvør á sin hátt, og tað er tí ógjørligt at samanbera t.d. yrkingasavnið »Nattápent« eftir Rolf Jacobsen og skaldsøurnar »Dykungens dotter« eftir Birgitta Trotzig og »Maður og haf« eftir Vestein Luðvíksson. Bøkurnar eru ógvuliga ymiskar og standa hvør í sær fyrri nokrum serligum.

Serliga yrkingasøvnini og skaldsøurnar eftir konur gjørdur vart við seg. Triggjar av teimum sjei skaldsøgunum hava konur skrivað.

ROLF JACOBSEN

DIKT

GALLANTIN NORD I KILG

Tøkni og tað menniskjulina

Fýra yrkingasøvn vóru at taka støðu til, og tey hava øll sínar serligu dygdir. »Likasum« verður lagt burturúr á hesum sinni. Úr Noregi kom »Nattápent« eftir Rolf Jacobsen (f. 1908), sum mong høvdu væntað fór at fáa virðislønina í ár. Framúr góðu yrkingar hansara hava stóði í nútímans veruleika, og tøknið er í hansara hondum eitt amboð til at koma inn í tað menniskjulina við.

Spør igjen

Tallrekken ler av oss og vil forklare alt.

Den har kjeve av jern og tenner som det klirrer i.

Vit spør og vi spør og tallene svarer men ikke om fiolinene eller om lykken mellom to armer. Da hoster det på skjermen: — uklart spørsmål.

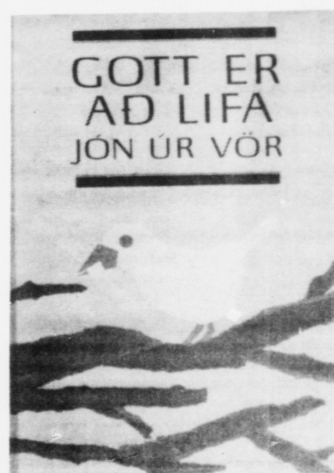
Spør igjen.

(Úr »Nattápent« hjá Rolf Jacobsen)

»Hjertets søle« eftir Jess Ørnsbo (f. 1932) viðger eisini tøknið og ávirkan tess á okkum í nútímans samfeløgum, sum eru merkt av kreppu og fráboðan um forfall. Jón úr Vör (f. 1917) hevur skrivað yrkingasavnið »Gott er að lifa«, sum í fyrstu atlugu kennist meira bjart-

skygt enn hini søvnini. Hann viðger gerandisdagin og visir lesaranum tað stóra í tí litisverda. Yrkingarnar vísa eisini til Sturlunga søgu og aðrar klassiskar bøkur og minna lesaran um, at okkara tíð er eins øðilig og blóðug og Sturlungaöld.

Heimloysiskensla, sorg og persónlig menning

Onnur finska skaldsøgan er eftir Eeva Kilpi (f. 1928), og hon eitur »Elämän evakkona«, sum á svenskum er »Evakuerade för livet«. Eeva Kilpi hevur aður skrivað einar fimtan bøkur, og við hesari er hon farin undir at viðgera eitt evni, sum er sera viðbrekið og hevur verið burturtagt í finskum bókmentum: trupulleikarnar hjá teimum karelinum, sum vórðu fluttir burtur av Karelini eftir seinna heimsbardaga. Tað er ikki sjálf flytingin, sum stendur í miðdeplinum í bókini, men ein familja, sum er av Karelini. Við sjúkralæguna hjá faðirinum savnast tær fimm tilkomnu døturnar og konan, og tær viðgera ta sorg, ið tey øll hava kent í sær síðani tey vórðu flutt burtur fyrri eini fjóruti árum síðani.

og sum tey ikki hava kunnað víst. Tey tosa um kríggj, gomlu heimbygdina, sum nú er í Sovjetsamveldinum og um trupulleikarnar við at laga seg eftir viðurskiftunum á nýggja heimstaðnum í Finnlandi. Tær liva fortíðina aftur og fáa burturbeind minni fram aftur. Hjá døtrunum verður hetta ein týðandi partur í royndum teirra at gera seg heilir persónar, og tá ið faðirir er deyður og jarðaður fara tær broyttar aftur hvør til sín. Skaldsøgan lýsir eitt familjudrama, har